

Lakiehdotus eläinten hyvinvoinnista 2021

Lausunto

Pohjois-Suomen terraarioeläinharrastajat ry

13.1.2022

Pohjois-Suomen Terraarioeläinharrastajat ry on aktiivinen terraarioeläinharrastusta edustava yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää ja tukea harrastusta ja lisätä tietoutta harrastuseläimistä ja niiden tarpeista sekä vastuullisesta harrastamisesta. Yhdistyksellemme tärkeitä asioita ovat eläinten hyvinvointi ja vastuullinen kasvattaminen, ostaminen ja myyminen. Toimimme yhteistyössä alueemme lemmikkieläinliikkeiden kanssa.

Hallitus on esittänyt lakia eläinten hyvinvoinnista ja nykyisen eläinsuojelulain kumoamista. Lain tarkoituksena on eläinten hyvinvoinnin edistäminen, suojelu ja eläinten hyvän kohtelun lisääminen sekä eläinten asioiden ja olosuhteiden parantaminen. Lain tarkoitus ja tavoite ovat ehdottomasti hyvät, mutta esityksessä on kuitenkin kohtia, jotka eivät näitä tarkoituksia sellaisenaan edistä. Lakiehdotuksessa on myös käsitteitä, jotka vaativat tarkennusta. Otamme seuraavassa kantaa tähän terraarioeläinharrastuksen näkökulmasta.

Seura- ja harrastuseläinten luokittelu kesyyntymisen, koon, iän tai luonteen perusteella ei ole tarkoituksenmukaista, eikä näillä ominaisuuksilla ole mitään tekemistä eläimen hyvinvoinnin kanssa. Lisäksi esimerkiksi kesyyntymisen arviointi on lisäksi hyvin haastavaa ja yksilökohtaista.

Käsite luonnonvaraisesta eläimestä on epälooginen, sillä luonnonvaraisuus ei ole lajikohtainen vaan yksilökohtainen asia, sillä joidenkin luonnossa tavattavien eläinlajien edustajia pidetään Suomessakin lemmikki- tai tuotantoeläiminä.

Suomessa terraarioeläinharrastus on korkeatasoista, harrastajat ovat hyvin perehtyneitä ja tietoa jaetaan esimerkiksi sosiaalisen median välityksellä kattavasti harrastusyhdistysten ja aktiivisten harrastajien toimesta. Yhdistykset ylläpitävät listaa terraarioeläimiin perehtyneistä eläinlääkäreistä paikkakuntakohtaisesti. Harrastajat ovat myös hyvin usein kattavasti perehtyneitä eläinten yleisimpiin sairauksiin ja niiden hoitoon.

Käsite potentiaalisesti vaarallisesta eläimestä ja niiden kieltäminen ei saa perustua siihen, että moni ihmisistä pelkää eläintä. Terraarioeläinharrastus ei ole aiheuttanut koskaan kuolemia Suomessa, toisin kuin esimerkiksi hevosharrastukset. Tämäkin puhuu harrastajien vastuullisuuden ja perehtymisen puolesta ja näin ollen terraarioeläinten pitämisen kieltäminen vaarallisena ei ole perusteltua.

Hallituksen esittämä positiivilista on periaatteeltaan ja lähtökohdaltaan kyseenalainen. Eläimen hyvinvointi ei ole lajikysymys, eikä siihen vaikuta eläinlajin harvinaisuus. Eläimen hyvinvointi riippuu erityisesti seura- ja harrastuseläinten kohdalla eläimen omistajan tai hoitajan resursseista. Tietysti olemme samaa mieltä siitä, että eläimen olosuhteet täytyy järjestää sellaisiksi, että eläin pystyy toteuttamaan lajille tyypillistä käytöstä. Tätä ei kuitenkaan positiivilistalla pystytä takaamaan. Lisäksi positiivilistalla olisi negatiivisia vaikutuksia Suomen talouteen, kun esimerkiksi vastuullisten eläinkauppojen kautta tapahtuvat hankinnat vähenisivät. Sen sijaan yksityiset markkinat ja myös pimeiden markkinoiden osuus lisääntyisi ihan varmasti, jolloin valvonta, vastuullisuus, tieto ja tuki jäisi olemattomaksi ja verotulot toiminnasta saamatta. Lisäksi positiivilistan tieteeseen pohjautuva toteutus ja ylläpito olisi valtavan suuri urakka, joka tulisi olemattomaan hyötyensä nähden kohtuuttoman kalliiksi yhteiskunnalle. Positiivilista ei myöskään olisi toteutuessaan oikeudenmukainen, sillä esimerkiksi kissat ja koirat todennäköisesti lisättäisiin listalle sen enempää miettimättä, kun taas esimerkiksi terraarioeläinten laajaa kirjoa arvioitaisiin erilaisilla kriteereillä. Positiivilistalle päätyvien lajien määrittäminen olisi järjettömän työn takana, sillä pelkästään erilaisia käärmelajeja on olemassa yli 3 500. Jokaisen erillinen arviointi positiivilistan näkökulmasta aiheuttaisi vuosien henkilötyömäärän ja olisi kallista. Mikäli positiivilistaa kuitenkin lähdetään toteuttamaan, on ensiarvoisen tärkeää ottaa prosessiin mukaan yhdistykset ja harrastajat, joilla on todellinen tietotaito ja kokemus eläinlajeista ja jotka toimivat nimenomaan eläinten hyvinvoinnin kannalta.

Harrastuseläinten lajikirjoa rajoitettaessa on tarpeen miettiä myös ekologista puolta harrastuksesta. Esimerkiksi terraarioeläimissä on lajeja, jotka ovat uhanalaisia esimerkiksi alkuperäisen elinympäristön katoamisen takia, mutta harrastuksessa elinvoimaisia. Harrastajat myös lisääntyvät useita uhanalaisia lajeja onnistuneesti. Näin ollen terraarioeläinharrastus ei ole pelkästään ihmisen iloksi vaan harrastus myös auttaa säilyttämään eläinlajeja tulevaisuuden sukupolville.

Eläinsuojelun näkökulma tähän asiaan on hyvin yksipuolinen. Suomessa eläinsuojelun ongelmat eivät ole terraarioeläimissä tilastojen mukaan lainkaan ja kuitenkin lakiesitys positiivilistoinen rokottaisi rankalla kädellä juuri terraarioeläinten lajikirjoa. Nykyisessä muodossaan ehdotettu laki asettaisi lemmikkieläinharrastajat täysin eriarvoiseen asemaan harrastamastaan lajista riippuen sekä nostaisi suotta kynnyksiä esimerkiksi hakea apua sairastuneelle lemmikille. Eläinten hyvinvointia tämä ei lisäisi lainkaan.

Lemmikki- ja harrastuseläimillä on myös vaikutusta asenteisiin eläimiä kohtaan yleensä. Ihmiset pelkäävät tai vastustavat helposti sitä, mikä on vierasta ja tuntematonta. Ihmisten asenne eläimiin muuttuu lemmikkieläinharrastusten vaikutuksesta ja lapset saavat tärkeän kosketuksen luontoon ja oppivat vastuullista eläinten hoitoa. Lakiehdotus sellaisenaan supistaisi näitä kokemuksia huomattavasti.

Vieraslajien aiheuttamat uhat eivät ole terraarioeläinten suhteen potentiaalisia. Suurin osa Suomessa lemmikkinä pidettävistä lajeista ei olisi vieraslajiuhka pelkästään Suomen ilmaston takia, koska ne eivät selviytyisi Suomen talvesta eivätkä näin ollen Suomen luonnossa pysty leviämään. Siksi on täysin turhaa rajoittaa eläinharrastuksia näissä lajeissa. Tältäkin osin tulisi kuunnella sellaisia henkilöitä tai yhdistyksiä, joilla kyseisistä eläimistä eniten on tietoa ja kokemusta.

Terraarioeläinten pitopaikkojen suhteen tieto ja osaaminen päivittyvät koko ajan hurjaa tahtia. Yhdistykset opastavat ihmisiä esimerkiksi bioaktiivisten terraarioiden toteuttamiseen, joissa eläimen luonnonmukaiset olosuhteet toteutetaan parhaalla mahdollisella tavalla. Terraarioiden pakovarmuuteen kiinnitetään koko ajan suurta huomiota. Kokeneet harrastajat opastavat uusia näihin asioihin ja lemmikkieläinliikkeille tarjotaan esimerkiksi yhdistyksemme puolesta tietoa ja neuvoja. Pitopaikkojen säätely ja valvonta lakiehdotuksen mukaan olisi käytännössä mahdotonta toteuttaa lajien tilantarpeen, aktiivisuuden ja lajityypillisen käytöksen vaihdellessa suuresti. Jo lajin sisäiset erot esimerkiksi sukupuolesta riippuen ovat huomattavia. Eläimen pitopaikan olosuhteet säädellään aina kunkin eläimen lajikohtaisen käyttäytymisen mukaan.

Toivomme, että mahdollisia lakimuutoksia tehtäessä otetaan huomioon mahdollisimman monipuolisesti näkökulmia eri eläinlajien harrastajilta ja varmistetaan lemmikki- ja harrastuseläinten omistajien tasapuolinen ja oikeudenmukainen kohtelu sekä lakia valvovien viranomaisten puolueeton valvonta.